

Dobrze, że się różnimy

SCENARIUSZ ZAJĘĆ W SZKOLE PODSTAWOWEJ

KLASA V-VIII

psychologiadziecka.org

ADRIANA KOPEĆ

Scenariusz jest proponowany dla klas bez trwających konfliktów, ponieważ zajęcia o takiej tematyce mogłyby stać się okolicznością wykluczenia konkretnych uczniów lub kolejnym ogniskiem niezgody.

Zajęcia nadają się do przeprowadzenia przede wszystkim w zespołach, które znajdują się na III etapie* rozwoju grupy, a więc w fazie konstruktywnej współpracy, gdy członkowie chętnie podejmują wykonanie zadań zespołowych.

POWODZENIA, OSOBO PROWADZĄCA! :)

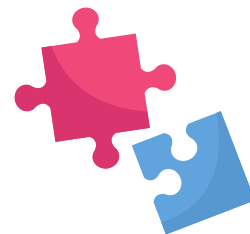
* Każda grupa przechodzi przez kilka charakterystycznych faz funkcjonowania. Źródła podają różne nazewnictwo i różną liczbę etapów. Według Marioli Łaguny dynamika rozwoju grupy składa się z takich czterech faz:

- I faza (orientacji i zależności) – początkowy etap formowania się grupy, kiedy jej członkowie dopiero się rozpoznają i kształtują normy funkcjonowania zespołu: osoba prowadząca ma tutaj za zadanie budować atmosferę bezpieczeństwa i integrować grupę;
- II faza (konfliktu i buntu) – etap występowania silnego oporu ze strony członków grupy wobec współdziałania i wzrastania liczby konfliktów. Występuje konieczność zmiany sposobu działania, norm i początkowo utworzonych wewnętrznych zasad. Na tym etapie osoba prowadząca powinna jasno określać zadania, zasady współpracy i motywować uczestników grupy do działania.
- III faza (spójności i współpracy) – etap silnego poczucia przynależności członków do grupy. Uczestnicy mają umiejętność współdziałania, pracy zespołowej i radzenia sobie w obliczu grupowych konfliktów. Osoba prowadząca pozwala grupie na większą samodzielność, własne inicjatywy i wybór sposobów działania.
- IV faza (celowej i świadomej aktywności) – ostatni etap, poprzedzający rozwiązanie się grupy. Grupa jest dojrzała, spójna pod względem celów i sposobów działania. Jednocześnie zespół jest elastyczny i zdolny do podejmowania zupełnie nowych zadań. Osoba prowadząca podkreśla osiągnięte korzyści i cele grupowe, a także na ostatnim spotkaniu podsumowuje pracę i "zamyka" grupę.

Źródło: M. Łaguna, *Szkolenia*, GWP, Gdańsk 2004, s. 202-205.

RAZEM TWORZYMY PIĘKNĄ UKŁADANKĘ

CZAS TRWANIA: 45 MIN

Cel: kształtowanie postawy akceptacji i rozumienia innych.

Cele szczegółowe:

- zwiększenie samoświadomości uczniów;
- integracja uczniów i budowanie przyjaznej atmosfery;
- rozwijanie kompetencji pracy zespołowej.

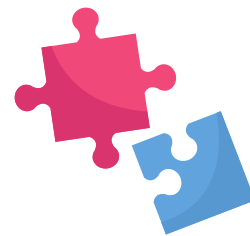
Materiały dydaktyczne:

- puzzle;
- puzzle wycięte z szarego papieru lub bloku technicznego, które da się ze sobą złożyć w prostokątną układankę (wskazówka: najlepiej narysować proste kształty na jednym arkuszu – tyle, ile jest uczniów w klasie + 1 dla osoby prowadzącej, a następnie je wyciąć);
- szary papier;
- mazaki, markery;
- kredki, bibuła, farby;
- klej, nożyczki;
- aneks 1 (tyle kopii, ile jest uczniów w klasie + 1 dla osoby prowadzącej).

Techniki i metody:

- zabawa integracyjna;
- pokaz dydaktyczny;
- miniwykład;
- burza mózgów;
- karta pracy;
- ćwiczenie plastyczne.

Przebieg zajęć:

I Zabawa integracyjna – "Mamy wiele wspólnego" (10 min)

Osoba prowadząca prosi uczniów o znalezienie kogoś do pary i ustalenie z partnerem jednej wspólnej cechy/hobby/ulubionej rzeczy, etc.

Następnie prosi każdą parę o stworzenie zespołu z inną parą i o znalezienie nowej wspólnej cechy/hobby...

Zespoły łączą się tak długo, aż powstanie jeden zespół złożony z całej klasy. Ten etap może być najtrudniejszy, ale cechą wspólną wszystkich może być po prostu to, że należą do jednej klasy.

Wskazówka: osoba prowadząca może ustalić kategorię poszukiwań tak, aby uczniom było prościej, np. ulubione zajęcie, potrawa, kolor, przedmiot w szkole...

II Pokaz dydaktyczny "Takie same puzzle" (5 min)

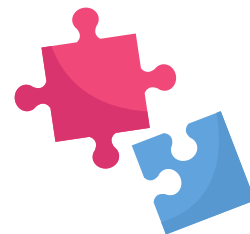
Osoba prowadząca pyta uczniów, czy lubią układać puzzle i ich odczucia związane z tą aktywnością (np. co jest trudnego w układaniu puzzli?).

Następnie osoba prowadząca wyjmuje kilka identycznych puzzli, których nie da się ze sobą połączyć, ponieważ mają albo same otwory, albo same wypustki i pyta uczniów, dlaczego stworzenie z nich układanki jest niemożliwe.

Podsumowanie pokazu: gdyby elementy układanki miały takie same kształty, nie dałoby się ułożyć tak, żeby była trwała.

Wskazówka: jeśli któryś z uczniów wpadnie na pomysł, że dałoby się ułożyć układankę z puzzli w kształcie prostokątów, to należy zaznaczyć, że takie puzzle nie są ze sobą szczepione i mogą się rozpaść.

III Miniwykład i burza mózgów– “Różnimy się. I bardzo dobrze!” (5 min)

Osoba prowadząca zaznacza, że tak, jak puzzle mają różne kształty, tak też i ludzie różnią się od siebie. Są to różnice nie tylko w kwestii wyglądu, ale także poziomu umiejętności, różnych, cech osobowości, preferencji, marzeń...

Osoba prowadząca prosi uczniów o wyobrażenie sobie świata, w którym wszyscy mają krótkie, blond włosy albo w którym wszyscy grają tylko w jedną grę, są wokalistami i tak dalej.

Po krótkiej chwili namysłu, osoba prowadząca prosi uczniów o podzielenie się swoimi odczuciami i refleksjami na temat takiej wizji świata.

Następnie prowadzący przeprowadza burzę mózgów, dlaczego to dobrze, że ludzie są różni i zapisuje wszystkie pomysły na tablicy/arkuszu szarego papieru.

IV Ćwiczenie: “Jakim puzzlem jestem?” (10 min)

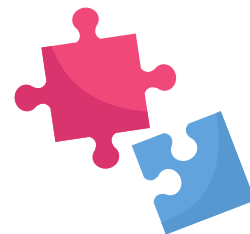
Osoba prowadząca zaznacza, że każdy jest wyjątkowy i zaprasza uczniów do odkrycia swojej wyjątkowości.

Każdy z uczniów otrzymuje kartę pracy (aneks 1) i wypełnia ją. Osoba prowadząca również bierze udział w tym ćwiczeniu.

Po wypełnieniu kart pracy osoba prowadząca zaprasza do podzielenia się wynikiem swojej pracy.

Wskazówka: jeśli żaden uczeń nie będzie chętny, osoba prowadząca może podzielić się swoimi zapiskami. Nie należy zmuszać uczniów do dzielenia się na forum.

V Ćwiczenie "Razem jesteśmy piękną układanką" (10 min)

Gdy osoby chętne już się podziela, prowadzący rozdaje każdemu uczniowi jeden wycięty wcześniej puzzel z szarego papieru lub bloku technicznego. Uczniowie podpisują się na nich, a następnie ozdabiają tak, żeby element w jakiś sposób ich odzwierciedlał (np. jeśli uczeń lubi jeździć na deskorolce, na swoim puzzlu może narysować deskorolkę).

Po wykonaniu zadania wszyscy uczniowie składają puzzle i przyklejają je na szarym papierze, który następnie zostaje zawieszony w widocznym miejscu.

Osoba prowadząca również bierze udział w tym ćwiczeniu.

VI Podsumowanie zajęć (5 min)

- Każdy człowiek jest wyjątkowy.
- Dzięki temu, że ludzie są różni, świat jest ciekawszy i niemonotonny.
- Nie tylko różnimy się, ale również mamy wiele wspólnego – warto szukać tych podobieństw, bo jak się okazuje, nawet tyle osób w jednej klasie ma coś ze sobą wspólnego.
- Wszyscy jesteśmy z jednego pudełka, którym jest świat, więc nie należy nikogo z niego wykluczać. Jeśli kogoś się wykluczy, w układance powstanie nieestetyczna dziura.

Dodatkowe wnioski:

- Nie trzeba dopasowywać się na siłę – czasem wystarczy po prostu poszukać innego miejsca w układance.

ANEKS 1 – JESTEM WYJĄTKOWYM PUZZLEM

MOJE ZALETY:

MOJE ULUBIONE:

JEDZENIE:

KOLOR:

PRZEDMIOT W SZKOLE:

PORA ROKU:

OSOBA:

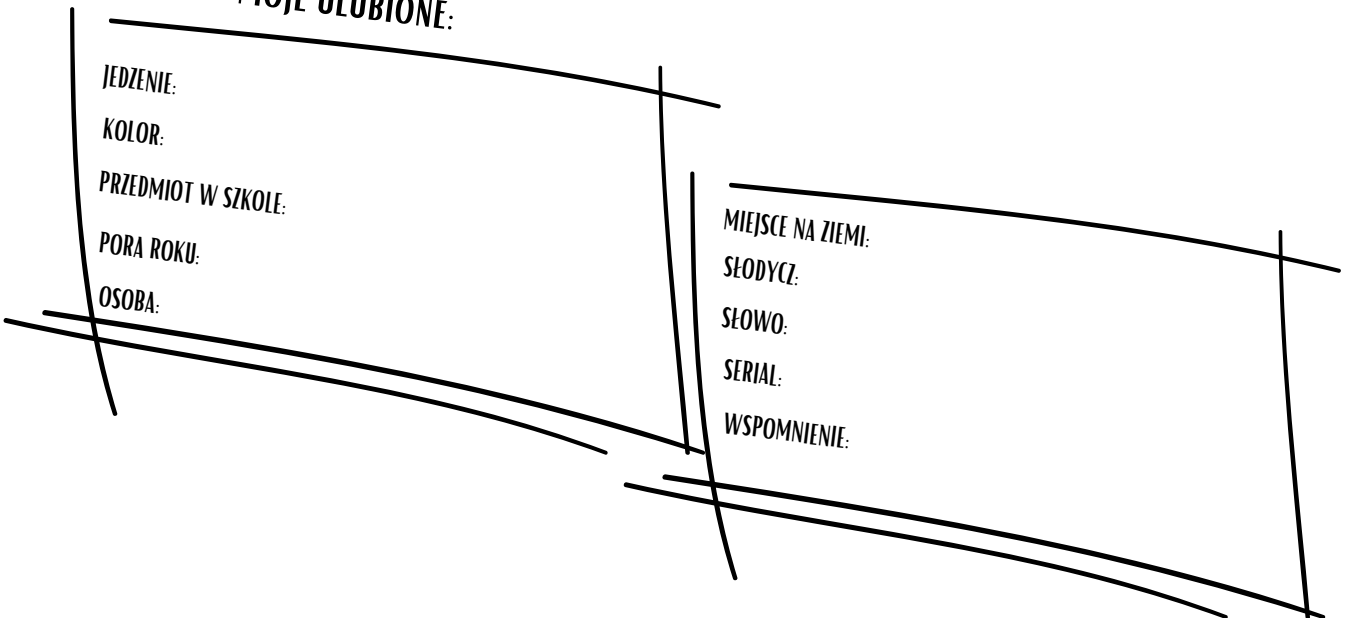
MIEJSCE NA ZIEMI:

SŁODYCZ:

SŁOWO:

SERIAL:

WSPOMNIENIE:

CO MNIE WYRÓŻNIA?

WSZYSTKO, CO TU WPISZESZ, JEST SZCZEGÓLNIIE WAZNE. NIEKTÓRE RÓŻNICE MOGĄ BYĆ DLA CIEBIE TRUDNE, ALE WIESZ? DZIĘKI NIM JESTEŚ NIEZWYKLE WYJĄTKOWYM CZŁOWIEKIEM :)

